

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะแยกการศึกษาเป็น 3 ส่วนดังนี้ ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดของบริษัทตัวอย่างในอุตสาหกรรมถลุงมือยาง และส่วนที่สามเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างอุตสาหกรรมถลุงมือยางในประเทศไทย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านการเงิน

การศึกษาผลดำเนินงานด้านการเงินครั้งนี้ได้ทำการศึกษาบริษัทตัวอย่าง 14 บริษัท แบ่งเป็นบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม 3 บริษัท ขนาดกลาง 6 บริษัท และขนาดใหญ่ 5 บริษัท โดยใช้วิธีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ได้ผลการศึกษาดังนี้

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนี้เป็นการตรวจสอบโครงสร้างทางการเงิน เพื่อประเมินความเสี่ยงทางด้านการลงทุนและการจัดหาเงินทุน โดยใช้อัตราส่วนทั้งหมด 15 อัตราส่วน จุดมุ่งหมายของการวัดมี 4 ข้อ คือ วัดสภาพคล่อง วัดฐานะหนี้สินวัดประสิทธิภาพในการหาทำไร และวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity ratio) ค่าอัตราส่วนทางการเงินที่สามารถใช้วัดสภาพคล่องมี 6 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current ratio) อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว (Quick ratio) อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory turnover) ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (Average collection inventory) อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Asset receivable turnover) และระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ย (Average collection period ratio) ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจถลุงมือยางขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 2.00 หมายความว่า ความคุ้มครองที่เจ้าหนี้ระยะสั้นของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดได้จากสินทรัพย์หมุนเวียนมีถึง 2 เท่า เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของ

ธุรกิจจะเห็นได้ว่า บริษัทขนาดย่อมมีค่าอัตราส่วนเฉลี่ยต่ำกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดคือเท่ากับ 1.02 หมายความว่าเจ้าหนี้ระยะสั้นมีส่วนคุ้มครองจากสินทรัพย์หมุนเวียน 1.02 เท่า แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมอาจมีปัญหาในการชำระหนี้ระยะสั้นได้ ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีค่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทใกล้เคียงกับอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดคือเท่ากับ 2.01 หมายความว่าเจ้าหนี้ระยะสั้นมีส่วนคุ้มครองจากสินทรัพย์หมุนเวียน 2.01 เท่า ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีค่าอัตราส่วนเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทตัวอย่างทั้งหมดคือเท่ากับ 2.97 หมายความว่าเจ้าหนี้ระยะสั้นมีส่วนคุ้มครองที่ได้จากสินทรัพย์หมุนเวียน 2.97 เท่า แสดงว่าโดยภาพรวมบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นได้สูงเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างอื่น (ตารางที่ 12)

1.2 อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว โดยอัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเช่นเดียวกัน แต่ไม่ได้นำเอาสินค้าคงเหลือเข้ามาคิดด้วยเพราะเป็นสินทรัพย์ที่มีความคล่องตัวต่ำ จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนเฉลี่ยของเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 1.32 เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของธุรกิจพบว่า บริษัทตัวอย่างขนาดย่อมมีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 0.39 ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมจะมีความคล่องตัวเร็วในการชำระหนี้ระยะสั้นได้น้อยที่สุด เนื่องจากบริษัทตัวอย่างมีส่วนของสินทรัพย์คล่องตัวต่ำกว่าหนี้สินมาก บริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 1.32 ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 2.26 ซึ่งสูงกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น แสดงว่าบริษัทขนาดใหญ่มีความคล่องตัวในการชำระหนี้ได้มากกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่นโดยบวก, สยามแชนเพอร์เมดมีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 4.08 ซึ่งสูงที่สุดใน 14 บริษัทตัวอย่าง แสดงว่าบริษัทที่มีความคล่องตัวในการชำระหนี้ระยะสั้นได้มากกว่าบริษัทตัวอย่างอื่นทั้งหมด (ตารางที่ 12)

1.3 อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ แสดงถึงจำนวนรอบที่กิจการสามารถขายสินค้าคงเหลือออกไปได้ ผลการวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 10.78 รอบ/ปี โดยในการวิเคราะห์อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมจะศึกษาบริษัทตัวอย่างเพียง 2 แห่ง คือ บจก. เซฟกอล์ฟ และ บจก. ไทยจางอุตสาหกรรมเคมี เนื่องจาก บจก. พิศศักดิ์เอ็นเทอร์ไพรส์ มีต้นทุนการขายที่ต่ำแต่มีส่วนของสินค้าคงเหลืออยู่มาก ทำให้ค่าอัตราส่วนเฉลี่ยที่คำนวณได้มีค่าต่ำเกินจริง ซึ่งได้ค่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมเท่ากับ 7.67 รอบ/ปี แสดงถึงประสิทธิภาพการขายสินค้าของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมโดยเฉลี่ยต่ำกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 12.27 รอบ/ปี

ตารางที่ 12 อัตราส่วนวัดสภาพคล่องของบริษัทผลิตถุงมือยาง 14 บริษัทปี พ.ศ. 2543-2547

รายชื่อบริษัท	Current ratio						เฉลี่ยรวม	Quick ratio						เฉลี่ยรวม
	ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย		ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย	
1.บริษัทขนาดย่อม														
1.1 เซฟกอล์ฟ	2.42	0.80	0.46	0.37	0.45	0.90	1.02	1.06	0.14	0.13	0.18	0.15	0.33	0.39
1.2 พิกัดี้	0.69	1.53	1.38	1.28	1.19	1.21		0.23	0.51	0.23	0.36	0.40	0.35	
1.3 ไทยจงฯ	0.97	0.82	0.75	1.05	1.15	0.95		0.50	0.50	0.39	0.57	0.49	0.49	
2.บริษัทขนาดกลาง														
2.1 ชุปเปอร์ฯ	1.58	1.40	1.60	0.68	0.62	1.18	2.01	1.05	1.09	1.36	0.38	0.25	0.83	1.32
2.2 แฟมิลี่โกลฟ	1.91	2.21	3.57	4.55	6.52	3.75		0.82	0.65	1.22	1.59	3.23	1.50	
2.3 เอ็ม.อาร์.ไอ	0.85	0.88	0.89	1.03	1.00	0.93		0.48	0.37	0.26	0.51	0.54	0.43	
2.4 สหบุญทองฯ	0.51	0.35	0.47	0.57	0.37	0.45		0.34	0.20	0.23	0.30	0.25	0.26	
2.5 เมคโลน	3.04	2.92	2.30	1.71	1.99	2.39		2.71	2.53	2.01	1.45	1.56	2.05	
2.6 เอส เอ เอสฯ	2.97	4.32	2.71	3.43	3.39	3.36		2.87	3.89	2.25	2.80	2.28	2.82	
3.บริษัทขนาดใหญ่														
3.1 ไฮเกร์ฯ	1.42	1.20	1.13	1.07	0.99	1.16	2.97	1.21	1.07	0.97	0.88	0.81	0.99	2.26
3.2 เมคโกลฟส์	2.43	3.80	5.04	6.54	4.83	4.53		1.32	2.17	2.52	3.92	3.00	2.59	
3.3 คาร์ดิแนลฯ	0.13	0.44	0.93	3.90	4.89	2.06		0.09	0.30	0.73	3.35	4.14	1.72	
3.4 สยามแซมฯ	7.45	3.70	4.29	3.05	5.49	4.80		6.42	3.03	3.66	2.58	4.69	4.08	
3.5 แอนเชลล์ฯ	3.50	1.96	1.87	2.31	1.75	2.28		2.95	1.57	1.61	2.03	1.45	1.92	
เฉลี่ยทั้งหมด							2.00							1.32

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายชื่อบริษัท	Inventory turnover ratio (รอบ/ปี)						เฉลี่ยรวม	Average collection inventory (วัน)						เฉลี่ยรวม
	ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย		ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย	
1.บริษัทขนาดย่อม														
1.1 เซฟกอล์ฟ	5.96	2.96	6.13	16.96	7.83	7.97	7.67 ^{1/}	61.24	123.31	59.54	21.52	46.62	45.80	47.59 ^{1/}
1.2 พิกัดี้	0.85	0.76	0.35	0.58	1.12	0.73		429.41	480.26	1042.86	629.31	325.89	500.00	
1.3 ไทยจงฯ	7.96	9.96	8.13	6.74	4.00	7.36		45.85	36.65	44.90	54.15	91.25	49.59	
2.บริษัทขนาดกลาง														
2.1 ซุปเปอร์ฯ	9.51	18.60	34.21	15.08	12.46	17.97	12.27	38.38	19.62	10.67	24.20	29.29	20.31	29.75
2.2 แฟมิลี่โกลฟ	2.72	1.68	2.16	1.99	2.84	2.28		134.19	217.26	168.98	183.42	128.52	160.09	
2.3 เอ็ม.อาร์.ไอ	13.40	8.46	7.30	9.09	10.79	9.81		27.24	43.14	50.00	40.15	33.83	38.87	
2.4 สหบุญทองฯ	5.29	3.32	2.63	3.44	6.21	4.18		69.00	109.94	138.78	106.10	58.78	87.32	
2.5 เมคไลน์	21.91	22.69	20.02	18.83	16.48	19.99		16.66	16.09	18.23	19.38	22.15	18.26	
2.6 เอส เอ เอสฯ	53.46	15.35	12.44	9.50	6.23	19.40		6.83	23.78	29.34	38.42	58.59	18.81	
3.บริษัทขนาดใหญ่														
3.1 ไฮแควร์ฯ	23.02	23.00	17.81	18.44	25.19	21.49	12.41	15.86	15.87	20.49	19.79	14.49	16.98	29.41
3.2 เมคโกลฟส์	3.86	4.28	3.71	4.01	3.63	3.90		94.56	85.28	98.38	91.02	100.55	93.59	
3.3 คาร์ดิแนลฯ	0	2.57	6.51	9.12	7.74	5.19		0	142.02	56.07	40.02	47.16	70.33	
3.4 สยามแซมฯ	15.09	10.20	17.85	17.11	17.32	15.51		24.19	35.78	20.45	21.33	21.07	23.53	
3.5 แอนเชลล์ฯ	9.05	13.90	19.99	18.81	18.01	15.95		40.33	26.26	18.26	19.40	20.27	22.88	
เฉลี่ยทั้งหมด							10.78							33.86

หมายเหตุ: ^{1/} ทำการวิเคราะห์บริษัทตัวอย่างขนาดย่อมเพียง 2 แห่ง คือ บจก. เซฟกอล์ฟ และ บจก. ไทยจางอุตสาหกรรมเคมี

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายชื่อบริษัท	Account receivable turnover (รอบ/ปี)						เฉลี่ยรวม	Average Collection Period ratio (วัน)						เฉลี่ยรวม
	ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย		ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย	
1.บริษัทขนาดย่อม														
1.1 เซฟกอล์ฟ	27.25	24.86	32.35	37.77	21.34	28.71	13.85	13.39	14.68	11.28	9.66	17.10	12.71	26.35
1.2 พิกัดี้	4.35	6.89	4.20	3.44	4.24	4.62		83.91	52.98	86.90	106.10	86.08	79.00	
1.3 ไทยจงฯ	9.00	7.86	9.20	8.98	6.00	8.21		40.56	46.44	39.67	40.65	60.83	44.46	
2.บริษัทขนาดกลาง														
2.1 ซุปเปอร์ฯ	8.85	8.21	9.32	21.84	33.16	16.28	17.80	41.24	44.46	39.16	16.71	11.01	22.42	20.51
2.2 แฟมิลี่โกลฟ	9.87	13.09	16.91	19.77	16.15	15.16		36.98	27.88	21.58	18.46	22.60	24.08	
2.3 เอ็ม.อาร์.ไอ	64.92	43.29	123.44	34.95	31.54	59.63		5.62	8.43	2.96	10.44	11.57	6.12	
2.4 สหบุญทองฯ	3.29	3.41	3.79	3.60	3.70	3.56		110.94	107.04	96.31	101.39	98.65	102.53	
2.5 เมคโลน	5.69	5.84	3.91	4.63	7.49	5.51		64.15	62.50	93.35	78.83	48.73	66.24	
2.6 เอส เอ เอสฯ	10.05	3.83	4.64	8.02	6.77	6.66		36.32	95.30	78.66	45.51	53.91	54.80	
3.บริษัทขนาดใหญ่														
3.1 ไฮแกรีฯ	7.21	4.25	3.30	4.62	6.09	5.09	4.88	50.62	85.88	110.61	79.00	59.93	71.71	74.80
3.2 เมคโกลฟส์	5.83	6.47	5.99	5.54	6.20	6.01		62.61	56.41	60.93	65.88	58.87	60.73	
3.3 คาร์ดิแนลฯ	0.14	2.37	3.69	3.84	3.99	2.81		2607.14	154.01	98.92	95.05	91.48	129.89	
3.4 สยามแซมฯ	3.60	4.02	4.30	4.54	4.43	4.18		101.39	90.80	84.88	80.40	82.39	87.32	
3.5 แอนเชลล์ฯ	8.71	5.67	6.51	5.69	5.06	6.33		41.91	64.37	56.07	64.15	72.13	57.66	
เฉลี่ยทั้งหมด							12.18							29.97

ที่มา: จากการคำนวณภาคผนวก ก

ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด นั่นคือบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ถือว่าการหมุนเวียนของสินค้าอยู่ในเกณฑ์ดีโดยมีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 12.41 รอบ/ปี ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพการขายสินค้ามากกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น โดยเฉพาะ บจก. ไฮเคร์ อินเตอร์เนชั่นแนล มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 21.49 รอบ/ปี ซึ่งสูงที่สุดใน 14 บริษัทตัวอย่าง เนื่องจากบริษัทมีสินค้าคงเหลือมากกว่าต้นทุนสินค้าที่ขายได้อยู่จำนวนมาก (ตารางที่ 12)

1.4 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย เป็นตัวบอกให้ทราบว่าเงินทุนที่ได้ลงทุนในสินค้านั้นกว่าจะเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้ใช้เวลาหมุนเวียนกี่วัน จากการศึกษาพบว่าระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 33.86 วัน หรือประมาณ 34 วัน โดยในการวิเคราะห์ระยะเวลาขายสินค้าของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมจะทำการศึกษารายบริษัทตัวอย่างเพียง 2 แห่งคือ บจก. เซฟกอล์ฟ และ บจก. ไทยจงอุตสาหกรรมเคมี โดยยกเว้น บจก. พิศักดิ์เอ็นเทอร์ไพรส์ เนื่องจากค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มีค่าสูงเกินจริง ซึ่งระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมที่คำนวณได้เท่ากับ 47.59 วัน หรือประมาณ 48 วัน ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่ากิจการอาจมีสินค้าคงเหลือมากเกินไป หรือมีสินค้าด้อยคุณภาพ ส่วนบริษัทขนาดกลางมีระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเท่ากับ 29.75 วัน หรือประมาณ 30 วัน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด โดยภาพรวมบริษัทขนาดกลางมีประสิทธิภาพการขายสินค้าที่ค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเท่ากับ 29.41 วัน หรือประมาณ 30 วัน ถือว่าการหมุนเวียนของสินค้าอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น แสดงว่ากิจการสามารถขายสินค้าได้คล่อง แต่มีบริษัทที่มีระยะเวลาการหมุนเวียนสินค้าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก คือ บจก. ไฮเคร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเท่ากับ 16.98 วัน หรือประมาณ 17 วัน อาจเกิดจากบริษัทมีสินค้าคงคลังจำนวนน้อยอาจจะมีสินค้าไม่พอขายให้แก่ลูกค้าตามต้องการได้ ทำให้ขาดรายได้ที่ควรจะได้รับไป หรือกิจการพยายามเพิ่มยอดขายด้วยการลดราคาขาย (ตารางที่ 12)

1.5 อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ ส่วนมากใช้เป็นอัตราส่วนระหว่างยอดขายเฉลี่ยกับลูกหนี้การค้าเฉลี่ย แต่เนื่องจากยอดขายเฉลี่ยทั้งปีของแต่ละบริษัทตัวอย่างไม่มีการเผยแพร่ ดังนั้นจึงใช้ยอดขายสุทธิเปรียบเทียบกับลูกหนี้การค้าทดแทน จากผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 12.18 รอบ/ปี โดยอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมเท่ากับ 13.85 รอบ/ปี แสดงว่าบริษัทมีการหมุนเวียนของลูกหนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลางเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 17.80 รอบ/ปี

แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพการเรียกเก็บหนี้และคุณภาพลูกหนี้ของบริษัทขนาดกลางโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทขนาดอื่น โดยเฉพาะ บจก. เอ็ม.อาร์.ไอ ที่มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทสูงที่สุดใน 14 บริษัทตัวอย่าง คือเท่ากับ 59.63 รอบ/ปี แสดงถึงบริษัทที่มีอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้สูงมากซึ่งอาจเกิดจากนโยบายปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวด หรือบริษัทไม่มีความสามารถในการปล่อยสินเชื่อได้นาน ซึ่งอาจทำให้บริษัทมีสภาพคล่องทางการเงินต่ำลง ส่วนภาพรวมของบริษัทขนาดใหญ่ถือว่ามีอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำเมื่อเทียบกับบริษัทขนาดอื่น โดยมีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 4.88 รอบ/ปี แสดงว่าคุณภาพลูกหนี้โดยเฉลี่ยของบริษัทขนาดใหญ่ต่ำกว่าบริษัทขนาดอื่นหรือใช้นโยบายปล่อยสินเชื่อมากเกินไป (ตารางที่ 12)

1.6 ระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ย อัตราส่วนนี้แสดงถึงคุณภาพของลูกหนี้ หรือความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บหนี้ของบริษัท จากผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 29.97 วัน หรือประมาณ 30 วัน ซึ่งระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมเท่ากับ 26.35 วัน หรือประมาณ 27 วัน อาจเนื่องมาจากแผนกติดตามหนี้ของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมมีประสิทธิภาพในการติดตามหนี้ที่ดี ลูกหนี้ของบริษัทมีคุณภาพสูงกว่าบริษัทขนาดอื่น หรือบริษัทไม่มีความสามารถในการขายเชื่อได้นาน ซึ่งอาจทำให้บริษัทมีสภาพคล่องทางการเงินต่ำลง ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 20.51 วันหรือประมาณ 21 วัน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด โดยมีบริษัทที่มีระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ยของบริษัทต่ำที่สุดคือ บจก.เอ็ม.อาร์.ไอ มีค่าเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 6.12 วัน หรือประมาณ 7 วัน แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีนโยบายที่ควบคุมการให้เครดิตมากเกินไปอาจเป็นเครื่องกีดขวางการขายของกิจการได้ ทำให้บริษัทมีสภาพคล่องต่ำลง ส่วน บจก. สหบุญทองกรุป มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดใน 14 บริษัทตัวอย่างคือเท่ากับ 102.53 หรือประมาณ 103 วัน แสดงถึงการบริหารด้านการเงินของบริษัทต้องเป็นไปด้วยความลำบากและสภาพคล่องทางการเงินของบริษัทก็ต่ำด้วย เมื่อพิจารณาภาพรวมของบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ถือว่ามีอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยมีระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 74.80 วัน หรือประมาณ 75 วัน แสดงให้เห็นว่าบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีนโยบายการให้สินเชื่อมากเกินไป หรือแผนกติดตามหนี้มีประสิทธิภาพต่ำ หรือมีจำนวนลูกหนี้มาก หรือทั้ง 3 อย่างประกอบกันทั้งหมด ซึ่งอาจส่งผลให้บริษัทมีสภาพคล่องทางการเงินที่ลดลง (ตารางที่ 12)

จากอัตราส่วนวัดสภาพคล่องทั้ง 6 อัตราส่วน พบว่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนและอัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัวของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดมีอัตราส่วนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ แสดงว่าเจ้าหนี้ระยะสั้นได้รับความคุ้มครองจากการลดลงของมูลค่าสินทรัพย์หมุนเวียนที่ปรากฏในบัญชีได้ไม่

เต็มที่ โดยอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม มีค่าน้อยกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่าสภาพคล่องทางการเงินหรือสภาพคล่องในการชำระหนี้ระยะสั้นของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการของคนไทยอาจมีปัญหาในอนาคตได้ ส่วนอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง มีค่าใกล้เคียงอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่าสภาพคล่องทางการเงินหรือสภาพคล่องในการชำระหนี้ระยะสั้นของบริษัทตัวอย่างขนาดกลางอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในภาพรวมของบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีสภาพคล่องที่ดีเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น โดยเฉพาะบจก. สยามแชนเพอร์เมด ที่มีค่าอัตราส่วนเฉลี่ยสูงกว่าของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อพิจารณาในส่วนสินค้านี้คงเหลือพบว่าบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ยังคงมีสภาพคล่องในการขายสินค้าได้สูงกว่าบริษัทขนาดอื่น รองลงมาคือ บริษัทตัวอย่างขนาดย่อม และขนาดกลาง ตามลำดับ อาจเนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่โดยส่วนมากเป็นบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนจึงสามารถผลิตเพื่อส่งไปยังตลาดขนาดใหญ่และมีรายการสั่งซื้อที่แน่นอน ทำให้สภาพสินค้ามีความคล่องตัวสูง และเมื่อพิจารณาระยะเวลาเรียกเก็บหนี้เฉลี่ยเห็นได้ว่าบริษัทตัวอย่างขนาดกลางจะมีระยะเวลาในการจัดเก็บหนี้โดยเฉลี่ยเร็วที่สุด รองลงมาคือบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม อาจเกิดจากแผนกติดตามหนี้ของบริษัทมีประสิทธิภาพในการติดตามหนี้ที่ดี ลูกหนี้มีคุณภาพดี หรือบริษัทไม่มีความสามารถในการขายเชื่อได้นาน และอาจจะเป็นข้อจำกัดในการขยายขนาดกิจการได้ ทำให้บริษัทเหล่านี้มีสภาพคล่องทางการเงินต่ำได้เช่นกัน ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีระยะเวลาในการจัดเก็บหนี้โดยเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งอาจทำให้บริษัทจะประสบปัญหาในการติดตามหนี้ได้ หรือลูกหนี้มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ แต่เนื่องจากเป็นกิจการที่เข้ามาลงทุนโดยต่างชาติทำให้บริษัทจึงมีเงินทุนเข้ามาหมุนเวียนในกิจการต่อไปได้

2. อัตราส่วนวัดฐานะหนี้สิน แสดงถึงขนาดความคุ้มครองที่เจ้าหนี้ได้รับจากส่วนของเจ้าของ และความสามารถในการชำระดอกเบี้ยของบริษัท ค่าอัตราส่วนวัดฐานะหนี้สินประกอบด้วย 3 อัตราส่วนคือ อัตราส่วนแห่งหนี้ (Debt ratio) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to equity ratio) และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Time interest earned) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

2.1 อัตราส่วนแห่งหนี้ ผลการวิเคราะห์พบว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 0.71 หรือ ร้อยละ 71 หมายความว่าบริษัทตัวอย่างทั้งหมดมีเงินทุนที่จัดหาเข้ามาลงทุนในสินทรัพย์รวม 100 บาท มาจากการก่อหนี้ระยะสั้นและระยะยาวรวมกันทั้งสิ้น 71 บาท เมื่อพิจารณา

บริษัทตัวอย่างขนาดย่อม พบว่ามีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 1.37 ซึ่งสูงกว่าของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมมีหนี้สินรวมที่มีความเสี่ยงทางการเงินสูงกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น รองลงมาคือ บริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 0.43 ซึ่งต่ำกว่าบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีหนี้สินรวมที่มีความเสี่ยงทางการเงินอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 0.32 เมื่อพิจารณาภาพโดยรวมของบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่แล้วถือว่าอัตราส่วนหนี้สินอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น แสดงว่ามีหนี้สินรวมทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มีความเสี่ยงต่ำกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น (ตารางที่ 13)

2.2 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของทุน พบว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของหนี้สินรวมต่อส่วนทุนของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด (เฉพาะบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง และขนาดใหญ่) มีค่าเท่ากับ 1.31 หรือร้อยละ 131 หมายความว่า ส่วนของทุน 100 บาท บริษัทมีหนี้สินทั้งระยะสั้นและระยะยาวรวม 131 บาท แสดงว่าเจ้าหนี้ของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดจะได้รับความคุ้มครองสำหรับผลการขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากส่วนของทุนไม่เต็มจำนวน กล่าวได้ว่าบริษัทตัวอย่างทั้งหมดมีความเสี่ยงด้านภาระหนี้ค่อนข้างสูง ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้ไม่ได้ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนเฉลี่ยของหนี้สินรวมต่อส่วนของทุนของบริษัทตัวอย่างขนาดเล็ก เนื่องจากมี 2 บริษัทตัวอย่างคือ บจก. เซฟคลีฟ และ บจก. พิสต์ดีเอ็นเทอร์ไพรส์ มีการขาดทุนโดยตลอดเพราะมีส่วนของหนี้สินรวมมากกว่าส่วนของทุน ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีค่าอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 1.44 แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีความเสี่ยงด้านภาระหนี้สูง โดย บจก. สหบุญทองกรู๊ป มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 5.56 ซึ่งสูงกว่าบริษัทตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่า บริษัทมีการกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอกจำนวนมาก ดังนั้นโอกาสที่กิจการจะหาเงินโดยการกู้ยืมจากบุคคลภายนอกนั้นมีน้อยมาก และอาจถูกเจ้าหนี้กำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งเป็นการจำกัดขอบเขตอำนาจผู้บริหารงานของกิจการนั้นได้ เช่น ห้ามลงทุนขยายกิจการ ห้ามจ่ายเงินปันผล ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 1.17 แสดงว่าบริษัทขนาดใหญ่มีการใช้เงินทุนจากเจ้าของจำนวนมาก ทำให้ความเสี่ยงด้านภาระหนี้ต่ำกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น ซึ่งมีผลทำให้อัตรากำไรสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้นสูงขึ้นด้วย (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 อัตราส่วนวัดสภาพหนี้ของบริษัทผลิตถุงมือยาง 14 บริษัทปี พ.ศ. 2543-2547

รายชื่อบริษัท	Debt ratio (%)					เฉลี่ย	รวม	Debt to equity ratio (%)					เฉลี่ย	รวม	Time interest earned					เฉลี่ย	รวม
	2543	2544	2545	2546	2547			เฉลี่ย	2543	2544	2545	2546			2547	เฉลี่ย	2543	2544	2545		
1.บริษัทขนาดเล็ก																					
1.1เซฟกอล์ฟ	0.45	0.99	1.59	2.07	2.04	1.43	1.37	0.81	140.70	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
1.2 พิกคี้	2.32	2.10	1.88	1.82	2.02	2.03		(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)		(2)	(2)	54.00	(2)	(2)	(2)	
1.3ไทยจงฯ	0.52	0.68	0.78	0.61	0.62	0.64		1.06	2.15	3.49	1.60	1.64	1.99		(2)	(2)	(2)	(2)	1.58	(2)	
2.บริษัทขนาดกลาง																					
2.1ซูเปอร์ฯ	0.30	0.28	0.27	0.49	0.53	0.37		0.43	0.40	0.37	0.97	1.13	0.66		76.0	30.79	28.13	(2)	0.84	(2)	
2.2แฟมิลี่โกลฟ	0.31	0.28	0.19	0.16	0.12	0.21		0.44	0.39	0.23	0.19	0.13	0.28		40.25	58.72	69.79	99.45	216.83	97.01	
2.3เอ็มอาร์ไอ	0.53	0.51	0.51	0.51	0.56	0.52	0.43	1.11	1.05	1.04	1.06	1.28	1.11	1.44	1.68	(2)	1.78	1.09	(2)	(2)	(2)
2.4สหบุญทองฯ	0.75	0.81	0.81	0.87	0.91	0.83		2.94	4.29	4.28	6.65	9.63	5.56		0.85	1.01	1.05	(2)	(2)	(2)	
2.5เมคไลน์	0.30	0.31	0.42	0.57	0.49	0.42		0.42	0.46	0.72	1.32	0.95	0.77		27.18	74.43	120.89	0.64	20.68	48.76	
2.6เอสเอสเอสฯ	0.27	0.17	0.25	0.21	0.19	0.22		0.37	0.21	0.34	0.26	0.23	0.28		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
3.บริษัทขนาดใหญ่																					
3.1ไฮแควร์ฯ	0.53	0.62	0.68	0.70	0.73	0.65		1.11	1.60	2.16	2.32	2.75	1.99		5.60	14.08	5.03	0.03	(2)	(2)	
3.2เมคโกลฟส์	0.23	0.16	0.12	0.11	0.17	0.16	0.32	0.30	0.19	0.14	0.12	0.20	0.19	1.17	9.08	74.85	66.11	(2)	(2)	(2)	(2)
3.3คาร์ดิแนลฯ	0.90	0.86	0.44	0.12	0.10	0.48		8.99	6.36	0.78	0.14	0.11	3.28		(2)	3.37	12.55	124.58	n.a.	(2)	
3.4สยามแซมฯ	0.24	0.14	0.11	0.17	0.11	0.15		0.32	0.16	0.12	0.20	0.12	0.18		10.22	28.26	136.11	115.80	187.56	95.59	
3.5แอนเชลล์ฯ	0.11	0.15	0.17	0.17	0.22	0.16		0.13	0.18	0.21	0.20	0.28	0.20		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด							0.71							1.31							(2)

ที่มา: จากการคำนวณภาคผนวก ก

หมายเหตุ: (1) ไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกิจการมีการขาดทุนโดยตลอดซึ่งมีหนี้เกินทุนทำให้ส่วนของทุนเป็นลบ

(2) ไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกำไรก่อนหักดอกเบี้ยเป็นขาดทุน ดังนั้นการจ่ายชำระดอกเบี้ยน่าจะมาจากแหล่งเงินกู้อื่น

n.a. ไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจากข้อมูลที่ปรากฏของบจก. แอนเชลล์ฯ มีดอกเบี้ยแต่บแสดงรวมไว้กับค่าใช้จ่ายและบริหาร จึงทำการคำนวณไม่ได้

2.3 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ในการศึกษาค้างครั้งนี้ไม่สามารถทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยแบ่งตามแต่ละขนาดการผลิตได้ เพราะบริษัทตัวอย่างส่วนใหญ่ มีผลกำไรก่อนหักดอกเบี้ยเป็นขาดทุน เนื่องการชำระดอกเบี้ยน่าจะมาจากแหล่งเงินกู้อื่น แสดงว่าบริษัทตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยได้นั่นเอง ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า บริษัทตัวอย่างขนาดย่อมทั้ง 3 บริษัท มีผลกำไรก่อนหักดอกเบี้ยเป็นขาดทุน บริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีเพียง 2 ใน 6 บริษัทคือ บจก. แฟมิลีโกลฟ และบจก. เมดไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 97.01 และ 48.76 ตามลำดับ แสดงว่าบริษัทตัวอย่างมีกำไรจากการดำเนินงานเป็น 97.01 และ 48.76 เท่าของดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย ตามลำดับ ส่วนบจก. เอส เอ เอสฯ มีค่าเฉลี่ยที่สูงเกินจริงเนื่องจากบริษัทดังกล่าวมีจำนวนดอกเบี้ยจ่ายที่น้อยมากเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี บริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีเพียง บจก. สยามแซมเมอร์เมด ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยได้ดีที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 95.59 แสดงว่าบริษัทดังกล่าวมีกำไรจากการดำเนินงานเป็น 95.59 เท่าของดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ย (ตารางที่ 13)

เนื่องจากความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลรายปี ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นบางรายการได้ เพราะในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547 บริษัทตัวอย่างขนาดย่อมทั้ง 3 แห่ง มีการขาดทุนในหนี้สินโดยตลอด และไม่ได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของบริษัทตัวอย่างทั้ง 3 ขนาด เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2543-2547 บริษัทตัวอย่างขนาดย่อม และขนาดกลาง มีหนี้เกินทุนทำให้ส่วนขาดทุนเป็นลบ ดังนั้นการศึกษ้อัตราส่วนวัดฐานะหนี้สินทั้ง 3 อัตราส่วนในครั้งนี้จึงสามารถแสดงความแตกต่างได้โดยวัดจากอัตราส่วนแห่งนี้ และอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งผลที่ได้พบว่าโดยภาพรวมการวัดสภาพหนี้ของบริษัทตัวอย่างสูงมียังมีความเสี่ยงทางการเงินสูง โดยบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวมถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น

3. อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการหากำไร (Profitability ratio) ประกอบด้วย 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขายสุทธิ (Gross profit margin) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายสุทธิ (Net profit margin) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return to shareholders) และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (Return on assets) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

3.1 อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขายสุทธิ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการหากำไรเบื้องต้นของบริษัทโดยยังไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ ร้อยละ 16.23 หมายความว่า ยอดขาย 100 บาท

สามารถหากำไรเบื้องต้นเฉลี่ยได้เท่ากับ 16.23 บาท เห็นได้ว่าอัตราส่วนเฉลี่ยนี้มีค่าค่อนข้างต่ำ แสดงว่าธุรกิจงูมือยางเป็นธุรกิจที่สามารถทำกำไรได้ค่อนข้างน้อย ดังนั้นผู้ประกอบการจำเป็นต้องขายสินค้าเป็นจำนวนมากเพื่อให้บริษัทได้กำไรมากขึ้น เมื่อพิจารณาอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 8.36 ซึ่งมีความน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น แสดงถึงกำไรที่ธุรกิจได้รับนั้นน้อยมากเมื่อเทียบกับส่วนของยอดขาย แต่มีบจก. พิศิษฐ์เอ็นเทอร์ไพรส์ มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 21.66 ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด ในขณะที่ส่วนของอัตรากาไรสุทธิของสินค้าคงคลังต่ำกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทมีการผลิตสินค้าตามปริมาณการสั่งซื้อของลูกค้าในแต่ละช่วงการผลิต เป็นการช่วยลดต้นทุน ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 14.85 ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยทั้งหมด แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีกำไรที่ได้รับน้อยเมื่อเทียบกับยอดขายของบริษัท เนื่องจากยอดขายที่ได้รับไม่คุ้มกับต้นทุนขาย และบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่เป็นบริษัทที่มีอัตราส่วนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ร้อยละ 25.49 แสดงถึงความสามารถในการหากำไรเบื้องต้นที่มีมากกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น

3.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายสุทธิ ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ ร้อยละ 0.10 หมายความว่ายอดขาย 100 บาท สามารถหากำไรสุทธิเฉลี่ยได้เท่ากับ 0.10 บาท เมื่อพิจารณาบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม มีค่าเท่ากับ ร้อยละ -9.44 เนื่องจากบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมทั้ง 3 แห่งมีการขาดทุนสุทธิจำนวนมากในบางปีที่ศึกษา แสดงว่าโดยภาพรวมบริษัทขนาดกลางมีผลประกอบการขาดทุนสุทธิไม่คุ้มกับรายได้ที่ได้รับ รองลงมาคือบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 3.39 ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยทั้งหมด ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทที่มากที่สุดคือ ร้อยละ 6.36 แสดงถึงความสามารถในการหากำไรเบื้องต้นของกิจการที่มีมากกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น โดยเฉพาะ บจก. สยามแซมเพอร์เมด มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัท เท่ากับ ร้อยละ 12.40 ซึ่งสูงที่สุดใน 14 บริษัทตัวอย่าง แสดงว่าบริษัทแห่งนี้มีความสามารถในการหากำไรได้สูงเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น (ตารางที่ 14)

3.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการหาผลตอบแทนจากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าพบว่าบริษัทตัวอย่างขนาดต่าง ๆ มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จึงไม่สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบแบ่งตามขนาดการผลิตได้ จากผลการวิเคราะห์พบว่า บริษัทตัวอย่างขนาดย่อมมีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าการลงทุนของผู้ถือหุ้นไม่ก่อให้เกิดกำไรแต่อย่างใด ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีเพียง 2 ใน 6 บริษัทคือ บจก.แฟมิลี่โกลฟ และ บจก.เอสเอเอสฯ มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ

ตารางที่ 14 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการหากำไรของบริษัทผลิตถุงมือยาง 14 บริษัท ปี พ.ศ. 2543-2547

รายชื่อบริษัท	Gross profit margin (%)					เฉลี่ย	เฉลี่ยรวม	Net profit margin (%)					เฉลี่ย	เฉลี่ยรวม
	ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547			ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547		
1.บริษัทขนาดย่อม														
1.1 เซฟกอล์ฟ	3.01	-2.22	-2.32	-0.60	9.78	1.53	8.36	-8.66	-19.85	-18.74	-11.75	-1.05	-12.01	-9.44
1.2 พิกัดี้	6.00	32.64	39.29	20.85	9.52	21.66		-27.28	-4.75	0.69	-19.43	-12.47	-12.65	
1.3 ไทยจงฯ	-0.93	-0.73	1.19	3.58	6.34	1.89		-6.61	-5.98	-4.12	-1.98	0.42	-3.65	
2.บริษัทขนาดกลาง														
2.1 ซูเปอร์ฯ	14.53	17.07	13.69	0.17	10.56	11.20	14.85	0.73	1.58	1.34	-13.37	-0.10	-1.96	3.39
2.2 แฟมิลี่โกลฟ	19.07	18.07	18.89	17.08	17.04	18.03		10.86	10.82	7.61	5.13	7.09	8.30	
2.3 เอ็ม.อาร์.ไอ	10.57	8.23	6.74	8.36	3.20	7.42		0.24	-1.83	0.33	0.03	-2.02	-0.65	
2.4 สหบุญทองฯ	16.87	22.12	20.79	7.47	11.25	15.70		-1.20	0.08	0.61	-9.67	-8.42	-3.72	
2.5 เมคไลน์	18.98	22.45	12.45	9.50	10.22	14.72		14.79	19.12	4.94	-0.04	1.71	8.10	
2.6 เอส เอ เอสฯ	21.26	31.46	18.12	20.98	18.38	22.04		10.43	19.40	7.64	7.75	6.09	10.26	
3.บริษัทขนาดใหญ่														
3.1 ไฮแกร์ฯ	8.37	15.87	8.20	4.44	2.16	7.81	25.49	2.48	6.91	2.28	-0.57	-1.62	1.90	6.36 ^{2/}
3.2 เมคโกลฟส์	22.92	26.22	20.03	18.18	15.39	20.55		3.88	6.94	1.86	-1.04	-1.55	2.02	
3.3 คาร์ดินัลฯ	100.0	44.11	48.11	54.97	54.11	60.26		-80226.18	14.41	38.39	50.19	52.62	-16014.11	
3.4 สยามแซมฯ	19.96	25.99	20.17	15.69	19.76	20.31		13.19	17.30	11.99	7.97	11.53	12.40	
3.5 แอนเซลส์ฯ	29.34	25.08	13.15	12.93	12.15	18.53		15.02	12.64	7.06	6.64	4.25	9.12	
เฉลี่ยทั้งหมด							16.23							0.10

หมายเหตุ: ^{2/} ไม่ทำการวิเคราะห์ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายสุทธิของ บจก.คาร์ดิแนลเซลล์ฯ เนื่องจากในปี พ.ศ. 2543 กิจการมีการขาดทุนสุทธิจำนวนมาก

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายชื่อบริษัท	Return to shareholders (%)					เฉลี่ยรวม	Return on assets (%)					เฉลี่ยรวม
	ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547		ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	
1.บริษัทขนาดย่อม												
1.1เซฟกอล์ฟ	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)
1.2พิศศักดิ์ฯ	(3)	(3)	0.53	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	0.25	(3)	(3)	(3)
1.3ไทยจงฯ	(3)	(3)	(3)	(3)	1.01	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	0.74	(3)
2.บริษัทขนาดกลาง												
2.1ชูปเปอร์ฯ	1.74	4.23	4.10	(3)	(3)	(3)	1.32	3.15	3.01	(3)	(3)	(3)
2.2แฟมิลีโกลฟ	25.41	19.95	16.85	10.88	16.18	17.86	12.13	9.61	8.80	5.85	9.41	9.16
2.3เอ็ม.อาร์.ไอ	2.41	(3)	2.87	0.27	(3)	(3)	(3)	(3)	0.83	0.08	(3)	(3)
2.4สหบุญทองฯ	(3)	0.21	1.58	(3)	(3)	(3)	(3)	0.04	0.31	(3)	(3)	(3)
2.5เมคโลน	131.23	159.35	47.56	(3)	31.01	(3)	38.35	68.31	13.35	(3)	6.68	(3)
2.6เอส เอ เอสฯ	83.39	140.44	56.15	50.32	31.39	72.34	17.52	32.91	13.58	12.31	9.79	17.22
3.บริษัทขนาดใหญ่												
3.1ไฮแครร์ฯ	21.24	82.87	36.06	(3)	(3)	(3)	6.52	13.43	4.18	(3)	(3)	(3)
3.2เมดิโกลฟส์	27.91	60.48	14.77	(3)	(3)	(3)	5.03	10.46	2.60	(3)	(3)	(3)
3.3คาร์ดิแนลฯ	(3)	65.81	364.68	621.17	617.08	(3)	(3)	7.71	42.55	66.50	67.46	(3)
3.4สยามแซมฯ	202.32	303.44	256.66	187.74	305.21	251.07	15.48	22.32	18.43	12.80	19.79	17.76
3.5แอนเชลล์ฯ	50.00	45.80	23.02	21.24	14.81	30.97	12.08	13.66	7.25	6.67	5.53	9.04
เฉลี่ยทั้งหมด							(3)					(3)

ที่มา: จากการคำนวณภาคผนวก ก

หมายเหตุ: (3) ไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกิจการมีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จึงไม่สามารถหาผลกำไรจากกิจการได้

ร้อยละ 17.86 และ 72.34 ตามลำดับ ซึ่งบริษัทตัวอย่างขนาดกลางดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นบริษัทที่ได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในส่วนของผู้ถือหุ้นในระดับที่ดี แสดงว่าโดยภาพรวมการลงทุนของผู้ถือหุ้นของบริษัทตัวอย่างขนาดกลางยังไม่สามารถก่อให้เกิดกำไรในขณะที่บริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่โดยภาพรวมจัดว่าเป็นขนาดธุรกิจที่มีผลตอบแทนจากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในเกณฑ์ดี (ตารางที่ 14)

3.4 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนนี้แสดงถึงประสิทธิภาพของการใช้ทรัพย์สินในการก่อให้เกิดกำไร โดยการศึกษาครั้งนี้พบว่าบริษัทตัวอย่างขนาดต่าง ๆ มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จึงไม่สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมแบ่งตามขนาดการผลิตได้ จากผลการวิเคราะห์พบว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมมีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิต่อเนื่อง แสดงว่าการลงทุนในสินทรัพย์ของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมนั้นไม่ก่อให้เกิดกำไรแต่อย่างใด บริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีเพียง 2 ใน 6 บริษัท คือ บจก.แฟมิลีโกลฟ และ บจก.เอส เอ เอส รับเบอร์โปรดักส์ มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 9.16 และ 17.22 ตามลำดับ หมายความว่า เมื่อลงทุนในสินทรัพย์รวมทั้งสินทรัพย์หมุนเวียนและถาวร 100 บาท สามารถหากำไรสุทธิได้ 9.16 บาท และ 17.22 บาท ตามลำดับ แสดงว่าโดยภาพรวมการลงทุนในสินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดกำไร ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีเพียง บจก. สยามแซมเฟอร์เมด และ บจก. แอนเซลล์ (ประเทศไทย) มีอัตราส่วนเฉลี่ย เท่ากับร้อยละ 17.76 และร้อยละ 9.04 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง ส่วนอีก 3 บริษัทนั้นมีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จึงไม่สามารถคำนวณอัตราส่วนนี้ได้ กล่าวได้ว่าธุรกิจผลิตถุงมือยางมีผลตอบแทนในส่วนของสินทรัพย์ไม่มากนัก (ตารางที่ 14)

เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการหากำไรทั้ง 4 อัตราส่วน เห็นได้ว่าบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีความสามารถในการหากำไรของกิจการมากกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น โดยเฉพาะ บจก.สยามแซมเฟอร์เมด มีอัตราส่วนเฉลี่ยของผลตอบแทนที่ดี แสดงว่าบริษัทแห่งนี้มีความสามารถในการหากำไรได้สูงเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง ซึ่งมีความสามารถในการหากำไรให้กิจการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมมีประสิทธิภาพในการหากำไรต่ำที่สุด แสดงว่าการลงทุนในกิจการจะก่อให้เกิดกำไรน้อยเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น

4. อัตราส่วนการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Asset management ratio) อัตราส่วนในการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานนี้มี 2 อัตราส่วน คือ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์

ถาวร (Fixed asset turnover) และอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total asset turnover) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร หมายถึง ผลตอบแทนจากการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ซึ่งสินทรัพย์ถาวรนี้ ประกอบด้วย ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เนื่องจากข้อมูลไม่ได้แยกการสินทรัพย์ทั้ง 3 รายการอย่างละเอียด จึงไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่ามีการใช้หรือลงทุนในสินทรัพย์ถาวรในแต่ละส่วนมากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 9.88 รอบ/ปี เมื่อพิจารณาอัตราส่วนเฉลี่ยของ บริษัทตัวอย่างขนาดย่อม มีค่าเท่ากับ 8.96 รอบ/ปี ซึ่งต่ำกว่าบริษัทตัวอย่างทั้งหมด ในส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง มีอัตราส่วนเฉลี่ยเท่ากับ 16.92 รอบ/ปี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น แสดงว่าฝ่ายบริหารที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ถาวรทำให้เกิดรายได้ตอบแทนแก่กิจการสูง โดยบจก.เมคโลน มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทสูงถึง 81.24 รอบ/ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายปีจากงบการเงินพบว่าบริษัทมีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรต่ำเมื่อเทียบกับยอดขาย อาจเนื่องมาจากบริษัทดังกล่าวไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนที่ดิน ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 3.75 รอบ/ปี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น แสดงว่าบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ถาวรต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น แสดงว่าในภาพรวมการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่จะก่อให้เกิดรายได้ในกิจการน้อยมาก (ตารางที่ 15)

4.2 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 1.73 รอบ/ปี เมื่อพิจารณาอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม มีค่าเท่ากับ 1.88 รอบ/ปี โดยมี 2 ใน 3 บริษัทตัวอย่างคือ บจก. เซฟกอล์ฟ และบจก. ไทยจงอุตสาหกรรมเคมี มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 3.16 และ 2.05 รอบ/ปี ซึ่งมีค่าสูงกว่าของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด ในส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง อัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 1.88 รอบ/ปี ซึ่งมีค่าสูงเมื่อเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น กล่าวได้ว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมและขนาดกลางมีประสิทธิภาพในการลงทุนในสินทรัพย์รวมแล้วก่อให้เกิดรายได้อยู่ในเกณฑ์ดีพอควร ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทเท่ากับ 1.42 รอบ/ปี ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทผลิตถุงมือยาง 14 บริษัท ปีพ.ศ. 2543-2547

รายชื่อบริษัท	Fixed asset turnover (รอบ/ปี)						เฉลี่ยรวม	Total asset turnover (รอบ/ปี)						เฉลี่ยรวม
	ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย		ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	เฉลี่ย	
1.บริษัทขนาดย่อม														
1.1 เซฟกอล์ฟ	13.51	9.17	12.90	11.20	12.30	11.82	8.96	2.72	1.88	3.21	4.45	3.56	3.16	1.88
1.2 พิกัดซ์	2.05	5.76	8.33	13.09	19.65	9.78		0.31	0.49	0.37	0.40	0.59	0.43	
1.3 ไทยจงฯ	3.84	4.94	5.59	5.83	6.13	5.27		1.92	2.18	2.33	2.06	1.74	2.05	
2.บริษัทขนาดกลาง														
2.1 ชูเปอร์โกอล์ฟฯ	3.65	3.49	3.80	2.91	3.65	3.50	16.92	1.79	1.99	2.24	2.01	2.52	2.11	1.88
2.2 แฟมิลี่โกอล์ฟ	2.73	2.43	3.62	4.51	6.22	3.90		1.12	0.89	1.16	1.14	1.33	1.13	
2.3 เอ็มอาร์ไอ	4.61	4.00	4.54	5.40	6.65	5.04		2.68	2.28	2.49	2.58	2.88	2.58	
2.4 สหบุญทองกรุ๊ป	1.33	1.26	1.16	1.39	1.59	1.35		0.81	0.53	0.50	0.54	0.56	0.59	
2.5 เมดไลน์ ฯ	24.91	44.24	66.01	116.49	154.53	81.24		2.59	3.57	2.70	3.08	3.90	3.17	
2.6 เอสเอสเอส ฯ	9.37	7.01	5.75	5.62	4.53	6.46		1.68	1.70	1.78	1.59	1.61	1.67	
3.บริษัทขนาดใหญ่														
3.1 ไฮแกร์ ฯ	9.32	5.96	6.12	6.92	10.39	7.74	3.75	2.64	1.94	1.83	2.30	3.18	2.38	1.42
3.2 เมดิโกอล์ฟส์	3.00	3.84	3.50	4.46	6.46	4.25		1.30	1.51	1.39	1.36	1.30	1.37	
3.3 คาร์ดิแนล ฯ	0.00013	0.86	1.88	2.52	2.54	1.56		0.00012	0.54	1.11	1.32	1.28	0.85	
3.4 สยามแซมเฟอร์เมด	2.21	2.77	3.66	4.31	4.97	3.58		1.17	1.29	1.54	1.61	1.72	1.47	
3.5 แอนเชลล์ ฯ	1.34	1.54	1.51	1.63	2.06	1.62		0.80	1.08	1.03	1.00	1.30	1.04	
เฉลี่ยทั้งหมด							9.88							1.73

ที่มา: จากการคำนวณภาคผนวก ก

จากผลการศึกษาอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้ง 2 อัตราส่วน พบว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมโดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานค่อนข้างดี ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานดีที่สุดเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่นทั้งหมด และบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม และขนาดกลาง เป็นบริษัทที่มีสินทรัพย์ในการดำเนินงานไม่สูงมากนัก ทำให้สามารถตัดสินใจในการลงทุนหรือเคลื่อนย้ายในสินทรัพย์ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงตามสถานการณ์ของแต่ละบริษัทได้ดีกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่

สรุปผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

จากตารางที่ 12 ถึง 15 สามารถนำมาสรุปได้ดังตารางที่ 16 เพื่อให้เห็นภาพรวมในการศึกษาผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทตัวอย่างของหน่วยธุรกิจมุ่งอย่างเปรียบเทียบแต่ละระดับขนาดการผลิตในประเทศไทย จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 15 อัตราส่วน พบว่าโดยภาพรวมบริษัทตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพทางการเงินมากกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น คือ บริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ โดยมีสภาพคล่องทางการเงิน ความเสี่ยงด้านภาระหนี้ และประสิทธิภาพในการหากำไรอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะ บจก. สยามแชนเพลอร์เมด ซึ่งเป็นบริษัทตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพทางการเงินดีที่สุดเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง ที่มีประสิทธิภาพทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยมีเพียง 2 ใน 6 บริษัทคือ บจก. เมดไลน์โปรดักส์ และ บจก. เอส เอ เอส รับเบอร์โปรดักส์ ที่จัดว่ามีประสิทธิภาพทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถประกอบตัวให้อยู่รอดต่อไปได้ ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดย่อม จัดว่ามีประสิทธิภาพด้านการเงินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าเนื่องจากตัวอย่างขนาดย่อมทั้ง 3 บริษัท ประสบปัญหาหลายด้าน เช่น การบริหารสภาพคล่อง การบริหารลูกหนี้ หรือการตัดสินใจในการลงทุน จากความผิดพลาดทั้งหลายนี้จึงส่งผลถึงความสามารถในการอยู่รอดของบริษัทที่ต่ำกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น

ตารางที่ 16 สรุปผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทตัวอย่างของหน่วยธุรกิจ
กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบแต่ละระดับขนาดการผลิตในประเทศไทย

อัตราส่วน	ขนาดย่อม	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	เฉลี่ย
1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	1.02	2.01	2.97	2.00
1.2 อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว	0.39	1.32	2.26	1.32
1.3 อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ (รอบ/ปี)	7.67 ^{1/}	12.27	12.41	10.78
1.4 ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	47.59 ^{1/}	29.75	29.41	33.86
1.5 อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (รอบ/ปี)	13.85	17.8	4.88	12.18
1.6 ระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	26.35	20.51	74.8	29.97
2. วัดฐานะหนี้สิน				
2.1 อัตราส่วนแห่งหนี้ (%)	1.37	0.43	0.32	0.71
2.2 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของทุน (%)	(1)	1.44	1.17	1.31
2.3 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (%)	(2)	(2)	(2)	(2)
3. วัดประสิทธิภาพในการหากำไร				
3.1 อัตราส่วนกำไรเบี่ยงตันต่อยอดขายสุทธิ (%)	8.36	14.85	25.49	16.23
3.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายสุทธิ (%)	-9.44	3.39	6.36 ^{2/}	0.10
3.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (%)	(3)	(3)	(3)	(3)
3.4 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	(3)	(3)	(3)	(3)
4. วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
4.1 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (รอบ/ปี)	8.96	16.92	3.75	9.88
4.2 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (รอบ/ปี)	1.88	1.88	1.42	1.73

หมายเหตุ: ^{1/} ทำการวิเคราะห์บริษัทตัวอย่างขนาดย่อมเพียง 2 บริษัทคือ บจก.เซฟกล้วย และ บจก. ไทยจงอุตสาหกรรมเคมี

^{2/} ไม่ทำการศึกษา บจก. คาร์ดิแนลเฮลท์ ฯ เนื่องจากในปี พ.ศ. 2543 กิจการมีการขาดทุนสุทธิจำนวนมาก

- (1) ไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกิจการมีการขาดทุนโดยตลอดซึ่งมีหนี้เกินทุนทำให้ส่วนของทุนเป็นลบ
- (2) ไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกำไรก่อนหักดอกเบี้ยเป็นขาดทุน ดังนั้นการจ่ายชำระดอกเบี้ยน่าจะมาจากแหล่งเงินกู้อื่น
- (3) ไม่ทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกิจการมีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จึงไม่สามารถหาผลกำไรจากกิจการได้

ที่มา: สรุปจากตารางที่ 12 ถึง 15

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาด

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดของธุรกิจถุงมือยาง ประกอบด้วยบริษัทตัวอย่าง 14 บริษัทโดยใช้วิธี Survivor technique ซึ่งอาศัยความสัมพันธ์ในรูปกราฟระหว่างอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม (Profit margin per asset: PMA) ซึ่งเป็นตัววัดขนาดกำไร เป็นแกนตั้ง และอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม (Asset growth rate: AGR) ซึ่งเป็นตัววัดการขยายขนาดของกิจการ เป็นแกนนอน แล้วหาค่าเฉลี่ยของธุรกิจคือ ค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม (Average profit margin per asset: APA) และค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจหรือค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม (Average growth rate: AGA) นำมาเป็นตัวเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของแต่ละบริษัทตัวอย่างที่คำนวณได้ โดยผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม (APA) เท่ากับ ร้อยละ 5.36 ต่อปี และค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจหรือค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม (AGA) เท่ากับร้อยละ 5.70 ต่อปี (ตารางที่ 17) โดยบริษัทตัวอย่างอยู่ในพิกัดดังนี้ (ภาพที่ 6)

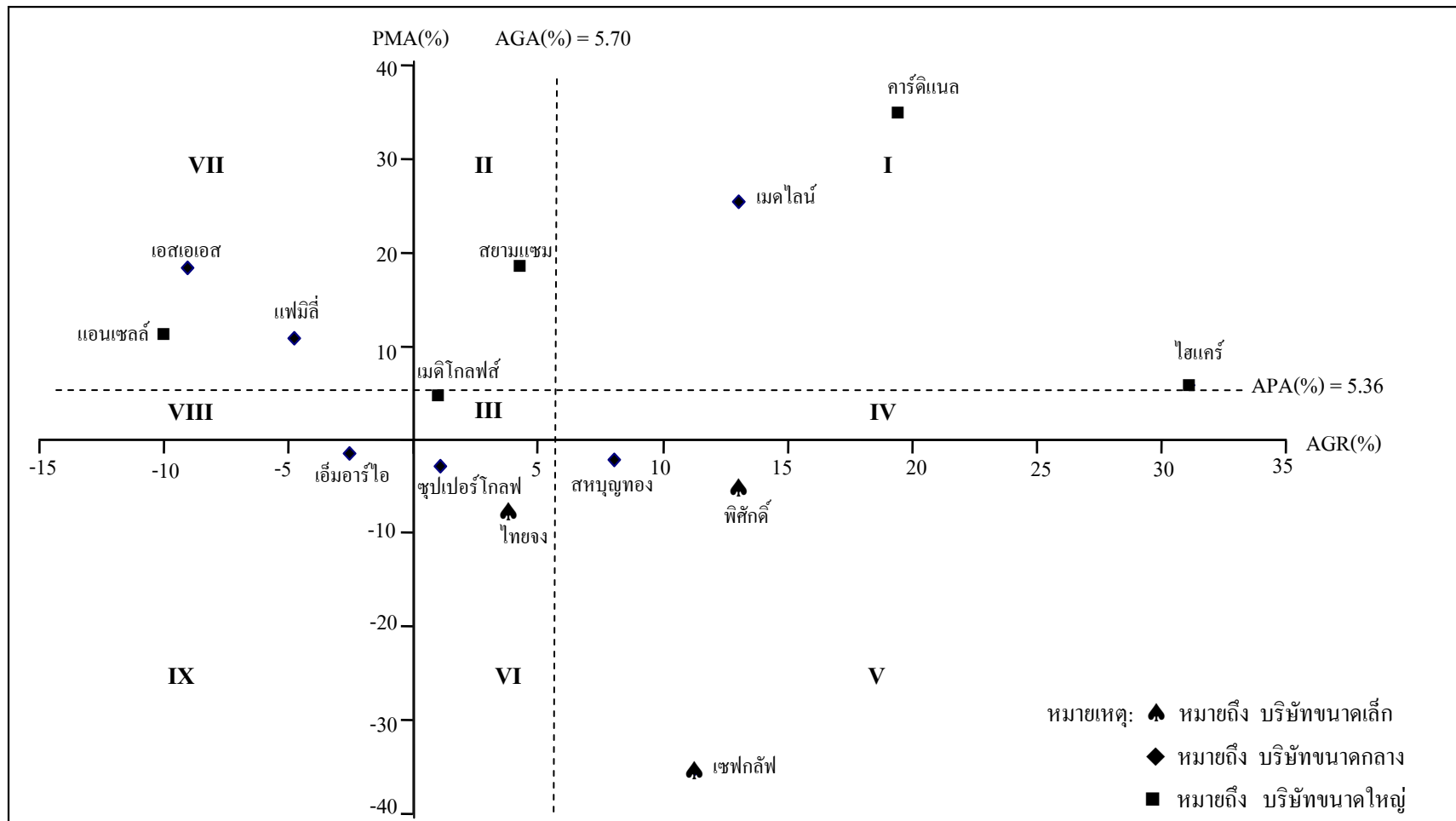
Quadrant I มีบริษัทตัวอย่าง 3 บริษัทคือ บจก. คาร์ดิแนล เฮลท์ 222 (ประเทศไทย), บจก. เมดไลน์โปรดักส์ และ บจก. ไฮแกรี อินเตอร์เนชั่นแนล บริษัทตัวอย่างทั้ง 3 บริษัทมีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ 34.98, 25.36 และ 5.85 ตามลำดับ มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมเท่ากับ 19.46, 13.09 และ 31.20 ตามลำดับ โดยบริษัทตัวอย่างที่อยู่ใน Quadrant นี้ แสดงว่ามีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมและอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานและการตัดสินใจลงทุนขยายขนาดของกิจการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดกำไรต่อสินทรัพย์มากกว่าบริษัทตัวอย่างอื่นจึงมีการประหยัดต่อขนาดดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา

Quadrant II มีเพียง 1 บริษัท คือ บจก. สยามแชนเพอร์เมค ซึ่งมีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ 18.55 มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมเท่ากับ 4.23 โดยบริษัทตัวอย่างที่อยู่ใน Quadrant นี้แสดงว่ามีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์รมน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม แต่มีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

ตารางที่ 17 อัตราค่าไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม (PMA) และอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม (AGR) ของบริษัทตัวอย่าง 14 บริษัท

รายชื่อบริษัท	อัตราค่าไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม						อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม				
	ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	เฉลี่ย	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	เฉลี่ย
1.บริษัทขนาดย่อม											
1.1เซฟกอล์ฟ	-23.55	-37.30	-60.12	-52.29	-3.73	-35.40	45.39	-15.42	8.30	6.81	11.27
1.2 พิกัดดี้	-8.42	-2.35	0.25	-7.65	-7.34	-5.10	22.90	24.72	17.99	-13.54	13.02
1.3 ไทยจฯ	-12.68	-13.01	-9.60	-4.08	0.74	-7.73	6.71	-0.39	5.15	3.58	3.76
2.บริษัทขนาดกลาง											
2.1ซูเปอร์ฯ	2.37	5.58	4.41	-26.43	-0.26	-2.87	1.95	1.54	-6.49	7.38	1.10
2.2แฟมิลี่โกลฟ	12.13	10.46	10.24	7.47	13.65	10.79	-0.86	-7.82	-2.83	-7.58	-4.77
2.3เอ็ม.อาร์.ไอ	1.13	-4.17	0.83	0.08	-5.82	-1.59	-10.50	1.32	1.02	-2.15	-2.58
2.4สหบุญทองฯ	-0.97	0.04	0.31	-5.26	-4.67	-2.11	34.48	1.53	3.32	-7.16	8.04
2.5เมคไลน์	38.35	68.31	13.35	-0.12	6.93	25.36	-31.83	52.73	34.79	-3.34	13.09
2.6เอส เอ เอสฯ	20.15	35.03	14.05	12.62	9.85	18.34	-10.36	-3.12	-1.10	-21.56	-9.04
3.บริษัทขนาดใหญ่											
3.1ไฮแคร์ฯ	9.33	19.46	5.16	-1.32	-3.36	5.85	89.56	39.96	0.69	-5.42	31.20
3.2เมคโกลฟส์	7.63	14.95	3.82	-1.40	-2.02	4.60	4.26	-1.73	-3.07	4.65	1.03
3.3คาร์ดิแนลฯ	-9.33	7.71	42.55	66.50	67.46	34.98	70.53	0.40	8.99	-2.08	19.46
3.4สยามแซมฯ	15.84	22.57	19.46	13.22	21.67	18.55	4.03	2.43	5.35	5.12	4.23
3.5แอนเชลล์ฯ	14.13	16.99	8.89	8.50	8.20	11.34	-19.01	-5.24	0.32	-16.01	-9.99
เฉลี่ยทั้งหมด						5.36					5.70

ที่มา: จากการคำนวณ

ภาพที่ 6 การประหยัดต่อขนาดของบริษัทตัวอย่าง 14 บริษัท

ที่มา: จากตารางที่ 17

แสดงว่าบริษัทมีการขยายขนาดของกิจการไม่มากนักแต่มีความสามารถบริหารงานให้มีผลกำไรที่สูงได้หากต้องการให้เกิดการประหยัดต่อขนาดมากขึ้นแล้ว บริษัทต้องขยายขนาดของสินทรัพย์รวมมากขึ้นกว่านี้

Quadrant III มี 1 บริษัท คือ บจก. เมดิโกลฟส์ ซึ่งมีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ 4.60 มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมเท่ากับ 1.03 โดยบริษัทตัวอย่างที่อยู่ใน Quadrant นี้มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์รวม และอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม แสดงว่าบริษัทมีการขยายขนาดกิจการไม่มากทำให้มีผลกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม จึงไม่เกิดการประหยัดต่อขนาดในระดับน้อย เพราะเมื่อพิจารณาจากรายงานงบการเงินพบว่า บจก. เมดิโกลฟส์ จัดเป็นบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ซึ่งมีขนาดสินทรัพย์รวมในปี พ.ศ. 2547 เท่ากับ 295.523 ล้านบาท แต่เมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ที่มีการประหยัดต่อขนาดอยู่ในเกณฑ์ระดับดีเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างอื่นคือ บจก. คาร์ดิแนล เฮลท์ 222 (ประเทศไทย) ในปีพ.ศ. 2547 มีสินทรัพย์รวมถึง 3,000.195 ล้านบาท ดังนั้นบริษัทจึงมีโอกาสจะเกิดการประหยัดต่อขนาดได้หากกิจการมีการเพิ่มทุนมากขึ้น

Quadrant V มี 3 บริษัทคือ บจก. สหบุญทองกรุ๊ป, บจก. พิคคีเอ็นเทอร์ไพรส์ และ บจก. เซฟคลีฟ มีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ -2.11, -5.10 และ -35.40 ตามลำดับ และมีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมเท่ากับ 8.04, 13.02 และ 11.27 ตามลำดับ โดยบริษัทตัวอย่างที่อยู่ใน Quadrant นี้แสดงว่าไม่มีการประหยัดต่อขนาดถึงแม้อัตราเติบโตของสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมก็ตาม แต่อัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมแสดงการขาดทุน แสดงให้เห็นว่าฝ่ายบริหารตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ที่ผิดพลาดไม่สามารถทำกำไรให้กิจการได้จนต้องประสบปัญหาการขาดทุน ดังนั้นบริษัทจึงต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารครั้งใหญ่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารให้สูงขึ้น

Quadrant VI มี 2 บริษัทคือ บจก. ซุปเปอร์โกลฟอินดัสตรี และ บจก. ไทยจงอุตสาหกรรมเคมี มีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ -2.87 และ -7.73 ตามลำดับ มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมเท่ากับ 1.10 และ 3.76 ตามลำดับ โดยบริษัทตัวอย่างที่อยู่ใน Quadrant นี้แสดงว่าไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด เนื่องจากมีอัตราเติบโตของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม และมีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมแสดงการขาดทุน แสดงว่าบริษัทมีปัญหาทั้งเงินทุนและการบริหารงาน

Quadrant IX มีเพียง 1 บริษัทคือ บจก. เอ็ม.อาร์.ไอ มีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ -1.59 และมีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมเท่ากับ -2.58 โดยบริษัทตัวอย่างที่อยู่ใน Quadrant นี้เป็นบริษัทที่มีการลดขนาดกิจการลง และมีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมแสดงการขาดทุน แสดงว่าบริษัทนี้ประสบปัญหาขาดทุนหรือเกิดการไม่ประหยัดต่อขนาด

Quadrant VII มี 3 บริษัทคือ บจก. แฟมิลี่โกลฟ, บจก. เอส เอ เอส รับเบอร์โปรดักส์ และ บจก. แอนเชลล์ (ประเทศไทย) มีอัตรากำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ 10.79, 18.34 และ 11.34 ตามลำดับ และมีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมเท่ากับ -4.77, -9.04 และ -9.99 ตามลำดับ โดยบริษัทตัวอย่างที่อยู่ใน Quadrant นี้เป็นบริษัทที่มีการลดขนาดกิจการลง แต่ยังคงมีผลกำไรต่อสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ซึ่งจะเป็นบริษัทที่มีการประหยัดต่อขนาดตามทฤษฎี

สรุปผลการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาด

ผลการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดเห็นได้ว่าบริษัทตัวอย่าง 7 บริษัท อยู่ใน Quadrant I II และ VII ถือว่าเกิดการประหยัดต่อขนาด นั่นคือเมื่อมีการขยายการผลิตทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง ประกอบด้วย บริษัทตัวอย่างขนาดกลาง 3 บริษัท คือ บจก. เมคไลน์โปรดักส์, บจก. แฟมิลี่โกลฟ และ บจก. เอส เอ เอสรับเบอร์โปรดักส์ และบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ 4 บริษัท คือ บจก. ไฮแคร์ อินเตอร์เนชั่นแนล, บจก. คาร์ดิแนลเฮลท์ เฮลท์ 222 (ประเทศไทย), บจก. สยามแซมเพอร์เมด และ บจก. แอนเชลล์ (ประเทศไทย) ส่วน บจก. เมคโกลฟส์ ตกอยู่ใน Quadrant VII เป็นบริษัทที่มีการลดลงของขนาดกิจการ แต่ยังคงมีกำไรจากผลการดำเนินงาน ซึ่งจัดว่ามีการประหยัดต่อขนาดตามทฤษฎี ส่วนกิจการที่ไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด คือ บริษัทที่อยู่ใน Quadrant V VI และ IX ประกอบด้วย บริษัทตัวอย่างขนาดเล็ก 3 บริษัท คือ บจก. เซฟกอล์ฟ, บจก. พิคคี้เอ็นเทอร์ไพรส และ บจก. ไทยจงอุตสาหกรรมเคมี และบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง 3 บริษัท คือ บจก. สหบุญทองกรุ๊ป, บจก. ซุปเปอร์โกลฟอินดัสตรี และ บจก. เอ็ม.อาร์.ไอ นอกจากนี้ยังมีเป็นบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ 1 บริษัท คือ บจก. เมคโกลฟส์ อยู่ใน Quadrant III เป็นกิจการที่ไม่เกิดการประหยัดต่อขนาดในระดับน้อย คือมีโอกาสเกิดการประหยัดต่อขนาดได้หากบริษัทมีการเพิ่มทุนขึ้น (ตารางที่ 18)

จะเห็นว่า กิจการที่เกิดการประหยัดต่อขนาดมีประมาณ ร้อยละ 50 ของบริษัทตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง 3 ใน 6 บริษัท และบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ 4

ใน 5 บริษัท ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดเล็กทั้ง 3 บริษัท และบริษัทตัวอย่างขนาดกลาง 3 ใน 6 บริษัท ไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด แสดงว่าโดยภาพรวมบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่เกิดการประหยัดต่อขนาดการผลิต รองลงมาคือ บริษัทตัวอย่างขนาดกลางบางบริษัทที่มีประสิทธิภาพทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น คือ บจก. เมคไลน์โปรดักส์, บจก. เอส เอ เอสรับเบอร์ โปรดักส์ และ บจก. แฟมิลี่โกลฟ สะท้อนถึงระดับการผลิตที่เกิดการประหยัดต่อขนาดของกิจการได้ ส่วนขนาดของกิจการที่ไม่เกิดการประหยัดต่อขนาดในการผลิต คือ บริษัทตัวอย่างขนาดเล็ก และบริษัทตัวอย่างขนาดกลางบางบริษัทซึ่งเป็นกิจการที่มีประสิทธิภาพทางการเงินต่ำ

ตารางที่ 18 สรุปผลการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดของบริษัทตัวอย่างของหน่วยธุรกิจถุงมือยาง

การประหยัดต่อขนาด	Quadrant	รายชื่อบริษัท	ขนาดบริษัท
1. เกิดการประหยัดต่อขนาด	I	บจก.คาร์ดิแนลเซลล์ฯ	ขนาดใหญ่
	I	บจก.เมคไลน์โปรดักส์	ขนาดกลาง
	I	บจก.ไฮแครี่ฯ	ขนาดใหญ่
	II	บจก.สยามแซมเพอร์เมค	ขนาดใหญ่
	VII	บจก.แฟมิลี่โกลฟ	ขนาดกลาง
	VII	บจก.เอส เอ เอสฯ	ขนาดกลาง
	VII	บจก.แอนเซลล์ฯ	ขนาดใหญ่
2. ไม่เกิดการประหยัดต่อขนาดแต่มี โอกาสเกิดการประหยัดต่อขนาด	III	บจก.เมคโกลฟส์	ขนาดใหญ่
3. ไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด	V	บจก.สหบุญทองกรุ๊ป	ขนาดกลาง
	V	บจก.พิศศักดิ์เอ็นเทอร์ไพรส์	ขนาดเล็ก
	V	บจก.เซฟกลัฟ	ขนาดเล็ก
	VI	บจก.ซูปเปอร์โกลฟอินดัสตรี	ขนาดกลาง
	VI	บจก.ไทยจางอุตสาหกรรมเคมี	ขนาดเล็ก
	IX	บจก.เอ็ม.อาร์.ไอ	ขนาดกลาง

ที่มา: จากภาพที่ 6

สรุปผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและการประหยัดต่อขนาด

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาด โดยผลการวิเคราะห์ทั้ง 2 ส่วนสรุปได้ว่าบริษัทตัวอย่างขนาดย่อมทั้ง 3 บริษัท เป็นกิจการที่มีประสิทธิภาพทางการเงินต่ำเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น เนื่องจากบริษัทเหล่านี้ประสบปัญหาหลายด้าน เช่น การบริหารสภาพคล่อง การบริหารลูกหนี้ หรือการตัดสินใจในการลงทุน ซึ่งให้ผลสอดคล้องกับการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดการผลิต คือ บริษัทตัวอย่างขนาดเล็กทั้ง 3 แห่งมีการดำเนินงานที่ไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด แสดงถึงการไม่มีศักยภาพในการขยายตัวของธุรกิจ จนอาจเกิดปัญหาในการดำเนินงานทำให้ต้องปิดกิจการลง ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดกลางจัดว่ามีประสิทธิภาพทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น และกิจการเกิดการประหยัดต่อขนาด 3 ใน 6 บริษัท คือ บจก. เมค'ไลน์โปรดักส์ บจก. เอส เอ เอสรับเบอร์โปรดักส์ และบจก. แฟมิลี่โกลฟ ซึ่งเป็นบริษัทตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดีด้วยเช่นกัน แสดงว่าโดยภาพรวมบริษัทตัวอย่างขนาดกลางยังมีความเสี่ยงทางการเงินสูง ส่งผลถึงศักยภาพในการขยายตัวของธุรกิจต่ำ เมื่อพิจารณาบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ จัดว่ามีประสิทธิภาพทางการเงินดีกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดพบว่า บริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่เป็นกิจการที่เกิดการประหยัดต่อขนาด แสดงถึงการมีศักยภาพเพียงพอที่สามารถขยายตัวได้ในอนาคต โดยเฉพาะ บจก. สยามแซมเพอร์เมค ซึ่งเป็นบริษัทตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพทางการเงินมากที่สุด และเกิดการประหยัดต่อขนาดของกิจการได้ในระยะยาว อาจเนื่องจากบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่ส่วนมากเป็นบริษัทร่วมทุนกับต่างชาติ จึงทำให้มีข้อได้เปรียบทั้งด้านเงินทุน เทคโนโลยีการผลิตและการมีตลาดรองรับผลผลิต มากกว่าบริษัทตัวอย่างขนาดกลางและขนาดเล็ก

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์โครงสร้างตลาด

ในการวิเคราะห์โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมถูมืออย่างครั้งนี้ ส่วนแรกพิจารณาจากสัดส่วนการกระจุกตัวของผู้นำเข้า โดยวิธีอัตราส่วนการกระจุกตัว (Concentration ratio) จะใช้ข้อมูลจากรายได้จากการขายของบริษัทตัวอย่างที่ผลิตถูมืออย่างรายใหญ่ที่สุด 1 ราย 2 ราย 4 ราย 6 ราย และ 8 รายรวมกัน เพื่อเปรียบเทียบว่าเป็นสัดส่วนเท่าใดของรายได้จากการขายทั้งหมด ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์โดยพิจารณาถึงความแตกต่างของสินค้า และในส่วนสุดท้ายเป็นการวิเคราะห์ถึงความยากง่ายในการเข้าสู่ธุรกิจ โดยใช้ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และการประหยัดต่อขนาดของบริษัทตัวอย่าง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

การกระจุกตัวของอุตสาหกรรม (Concentration)

จากการศึกษาอัตราการกระจุกตัวของบริษัทตัวอย่างจำนวน 14 บริษัท ที่ผลิตเฉพาะถุ้งมือ ยางเท่านั้น ในปี พ.ศ. 2543-2547 อัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่สุด อยู่ระหว่างร้อยละ 35.98-46.07 ของรายได้จากการขายทั้งหมด เฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวอัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่สุดมีค่าร้อยละ 39.69 ของรายได้จากการขายทั้งหมด อัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 2 รายแรกอยู่ระหว่างร้อยละ 57.49-67.31 ของรายได้จากการขายทั้งหมด เฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวอัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 2 รายแรกมีค่าร้อยละ 64.76 ของรายได้จากการขายทั้งหมด อัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 4 รายแรกอยู่ระหว่างร้อยละ 80.02-84.41 ของรายได้จากการขายทั้งหมด เฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวอัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 4 รายแรกมีค่าร้อยละ 82.46 ของรายได้จากการขายทั้งหมด อัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 6 รายแรกอยู่ระหว่างร้อยละ 89.53-91.60 ของรายได้จากการขายทั้งหมด เฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวอัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 6 รายแรกมีค่าร้อยละ 90.55 ของรายได้จากการขายทั้งหมด อัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 8 รายแรกอยู่ระหว่างร้อยละ 94.20-95.91 ของรายได้จากการขายทั้งหมด เฉลี่ยในช่วงเวลาดังกล่าวอัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 8 รายแรกมีค่าร้อยละ 95.12 ของรายได้จากการขายทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์อัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตถุ้งมืออย่างแสดงในตารางที่ 19 พบว่า อัตราการกระจุกตัวของผู้ผลิตรายใหญ่ 4 บริษัทแรก (CR 4) ในปี พ.ศ. 2543 มีค่าเท่ากับร้อยละ 80.52 ของรายได้จากการขายทั้งหมด และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 84.06 ของรายได้จากการขายทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ผลิตรายใหญ่ 4 รายแรกนี้มีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดถุ้งมือยางในประเทศสูงมาก สามารถทำรายได้จากการขายจากปี พ.ศ. 2543 ถึง 2547 ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ผลิตรายใหญ่ทั้ง 4 ราย ได้แก่ บจก.สยามแซมเพอร์เมด, บจก.คาร์ดิแนล เฮลท์ 222 (ประเทศไทย), บจก.แอนเชลล์ (ประเทศไทย) และ บจก.ไฮแคร์ อินเตอร์เนชั่นแนล โดยเป็นบริษัทที่มีการร่วมทุนกับต่างชาติ เงินทุนในการดำเนินธุรกิจสูง มีเครือข่ายตลาดรองรับที่แน่นอน และมีศักยภาพในการหาตลาดเพิ่มเติมได้ ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับสูง ทำให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับของตลาดในประเทศและตลาดโลก

ตารางที่ 19 อัตราการกระจุกตัวของบริษัทผลิตถุงมือยาง 14 บริษัทปี พ.ศ. 2543-2547

ปี พ.ศ.	2543	2544	2545	2546	2547	เฉลี่ย
รวมรายได้จากการขาย (ล้านบาท)	6,662.02	8,781.24	11,303.33	13,088.43	13,736.34	10,714.27
รวมรายได้จากการขายของผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุด	3,068.91	3,508.53	4,282.78	4,709.41	5,293.70	4,172.67
รวมรายได้จากการขายของผู้ผลิตรายใหญ่ 2 รายแรก	4,483.95	5,048.07	7,398.93	8,768.95	9,140.53	6,968.09
รวมรายได้จากการขายของผู้ผลิตรายใหญ่ 4 รายแรก	5,363.93	7,026.41	9,416.01	11,047.29	11,546.51	8,880.03
รวมรายได้จากการขายของผู้ผลิตรายใหญ่ 6 รายแรก	5,973.24	7,861.91	10,252.35	11,942.2	12,582.93	9,722.53
รวมรายได้จากการขายของผู้ผลิตรายใหญ่ 8 รายแรก	6,340.21	8,272.31	10,724.64	12,494.59	13,173.90	10,201.13
สัดส่วนการกระจุกตัว CR (ร้อยละ)						
ผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุด	46.07	39.95	37.89	35.98	38.54	39.69
ผู้ผลิตรายใหญ่ 2 รายแรก	67.31	57.49	65.46	67.00	66.54	64.76
ผู้ผลิตรายใหญ่ 4 รายแรก	80.52	80.02	83.30	84.41	84.06	82.46
ผู้ผลิตรายใหญ่ 6 รายแรก	89.66	89.53	90.70	91.24	91.60	90.55
ผู้ผลิตรายใหญ่ 8 รายแรก	95.17	94.20	94.88	95.46	95.91	95.12

ที่มา: จากภาคตารางภาคผนวก ค

ความแตกต่างของสินค้า (Product differentiation)

สำหรับความแตกต่างของสินค้าถุงมือยางพบว่า ปัจจุบันโรงงานผลิตถุงมือยางประมาณ ร้อยละ 90 ทำการผลิตถุงมือยางประเภทที่ใช้ในการตรวจโรค (Examination glove) เนื่องจากเป็นถุงมือที่ผลิตได้ง่ายที่สุด ใช้เวลาในการผลิตสั้นเทคโนโลยีการผลิตไม่ซับซ้อน และเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน), 2546) ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ประกอบการสามารถผลิตสินค้าได้มีคุณภาพที่ไม่แตกต่างกันมากนักตามขบวนการผลิตและเทคโนโลยีของแต่ละบริษัท แต่สามารถทดแทนกันได้ดี ผู้ประกอบการจึงพยายามสร้างความแตกต่างโดยใช้ตราสินค้า เพื่อนำมาใช้ดึงดูดความสนใจและความต้องการซื้อสินค้าของลูกค้า ตราสินค้าจึงเปรียบเสมือนเป็นหลักประกันความเชื่อถือไว้วางใจที่ลูกค้ามีต่อสินค้าของผู้ประกอบการ ขณะเดียวกันก็เป็นตัวสะท้อนชื่อเสียงให้กับผู้ประกอบการ ถ้าผู้ประกอบการสามารถทำให้ลูกค้ายอมรับในตราสินค้าของตนได้ ก็จะเป็นการง่ายที่จะจำหน่ายสินค้า ดังนั้นผู้ประกอบการแต่ละรายจะมีสัญลักษณ์และตราสินค้าเป็นของตนเองเพื่อให้ลูกค้าสามารถจดจำได้ง่าย และเห็นถึงความแตกต่างของสินค้า รวมทั้งเป็นการสร้างความจงรักภักดีในตราสินค้า ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตวางจำหน่ายจากสำนักงานอาหารและยามีประมาณมากกว่า 70 ตราสินค้า โดยบริษัทเดียวอาจใช้หลายตราสินค้า ตัวอย่างเช่น บจก. แอนเซลล์ (ประเทศไทย) มีตราสินค้า ได้แก่ ตราคอนฟอร์มพลัส เพาเวอร์-ฟรี และตราเดอร์มาคติน, บริษัท ชันไทยอุตสาหกรรมถุงมือยาง (มหาชน) จำกัด มีตราสินค้า ได้แก่ ตราชันไทย และ ตราฟรีเมียม, บจก. เอ็ม.อาร์.ไอ มีตราสินค้า ได้แก่ ตราโมเท็กซ์ ตราโมเดิร์นตราหัวดาว และตราฟรีเมียร์, บจก. ค็อกเตอร์ นู มีตราสินค้า ได้แก่ ตราค็อกเตอร์ นู ตราเมดิทัซ ตราโปรโกลฟ และตราเมดิแฮนด์ เป็นต้น (ตารางที่ 20) ซึ่งถุงมือยางที่ใช้ตราสินค้าแตกต่างกันแต่มีคุณภาพสินค้าอยู่ในระดับเดียวกันจะมีราคาขายใกล้เคียงกัน เนื่องจากถุงมือยางเป็นผลิตภัณฑ์ด้านสุขอนามัย ทำให้สภาพการแข่งขันของตลาดภายในประเทศจะเน้นด้านคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าให้เป็นที่ยอมรับในตลาดมากกว่าการแข่งขันด้านราคา

อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด (Barriers to entry)

ในการวิเคราะห์โครงสร้างตลาด นอกจากจะพิจารณาระดับการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมและความแตกต่างของสินค้าแล้ว ยังสามารถพิจารณาได้จากความยากง่ายในการเข้าประกอบธุรกิจของผู้ผลิตรายใหม่ ซึ่งจะช่วยให้การคาดการณ์ถึงแนวโน้มของตลาดว่าเป็นไปในทิศทางใด หากระดับของอุปสรรคในการเข้าประกอบธุรกิจรายใหม่จะทำให้ลักษณะตลาดเข้าสู่ตลาดแข่งขันมากขึ้น แต่หากระดับของอุปสรรคสูงตลาดจะอยู่ในทิศทางตรงข้าม

ตารางที่ 20 รายชื่อถุงมือยางสำหรับการตรวจโรคที่ได้รับอนุญาตจำหน่ายภายในประเทศ

ชื่อสถานที่	ชื่อทางการค้า
บจก. แอนเชลล์ (ประเทศไทย)	คอนฟอร์มพลัส เพาเวอร์-ฟรี, เดอร์มาคลีน
บจก. ชันไทยอุตสาหกรรมถุงมือยาง (มหาชน)	ชันไทย, พรีเมี่ยม
บจก. เอ็ม. อาร์. ไอ	โมเท็กซ์, โมเดิร์น, พรีเมียร์
บจก. ค็อกเตอร์ นู	ค็อกเตอร์ นู, เมดิทัช, โปรโกอล์ฟ, เมดิแฮนด์
บจก. ไทยจงอุตสาหกรรมเคมี	ที.ซี., ที.อาร์., ที.ซี. พลัส, ที.อาร์. พลัส
บจก. พิสค์เอ็นเทอร์ไพรส์	แฮนด์โปร, พี.เอส.
บจก. ไฮแคร์อินเตอร์เนชั่นแนล	ไฮแคร์, คอนฟอร์ม, เรฟเฟอเรนซ์
บจก. มาลาอินเตอร์เทรด	มาลา, วันเดอร์, สแกน-เท็กซ์, มาลา
บจก. สหบุญทองกรุ๊ป	คูรา, อิมพีเรียล, ฟรีล็ค
บจก. เอส เอ เอส รับเบอร์โปรดักส์	เอส เอ เอส
บจก. เซฟกลัฟ	แฮนด์แคร์
บจก. เซาท์แลนด์โปรดักส์	เซาท์แลนด์
บจก. ภูเก็ตผลิตผลอุตสาหกรรมยาง	พริพ
บจก. เมดไลน์โปรดักส์	เอ็ม-ไลน์
บจก. ยูนิเวอร์เซลล์เท็กซ์โปรดักส์	ยูแอลพี, ยูพี, โปรแซม, โปรเจน, ยูแอลพี (บลู)
บจก. ยูเนี่ยนรับเบอร์โกลฟ	เคมีก้า, ยูอาร์จี, แซฟการ์ด, เอ็กซ์เซล, พรีเมี่ยม, โปรเท็กซ์, ยูอาร์จี, เนิร์สแคร์, ค็อกเตอร์พลัส
บจก. วัฒนชัยรับเบอร์เมท	ดับบลิว.เอ.รับเบอร์เมท, บี เอ็ม ทู
บจก. สยามแซมเปอร์เมด (มหาชน)	แซมเปอร์เมด, แซฟตี้โกลฟ, ซาโดรี, เซนทีนา, ซาตารี, ทัช, ไมโครทัช พลัส, สตาร์เมด, ยูโรเดิม, แซมเปอร์แคร์, โคลิโปร, มานูฟิฟซ์ เซนซิทีฟ
บจก. เซฟสกินคอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)	เซฟสกิน ไบท์ลี่ พาวเดอร์ เซาท์แลนด์
บจก. ออมนิเกรซ (ประเทศไทย)	ฟิชเชอร์แบเรนด์, ไดมอนด์ กริฟ
บจก. คาร์ดิแนล เฮลท์ 222 (ประเทศไทย)	อินสตา ทัช ดีนทอล, โพซิทีฟ ทัช เอ็กซ์พี, โพซิเยอร์, โปรเฟสชั่นนอล

ที่มา: สำนักงานอาหารและยา (2547)

ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด ประกอบด้วยข้อมูลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และการวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดซึ่งให้ผลสอดคล้องกัน คือ บริษัทตัวอย่างขนาดเล็กมีประสิทธิภาพทางการเงินต่ำเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น และไม่เกิดการประหยัดต่อขนาดในการผลิต บริษัทตัวอย่างขนาดกลางมีประสิทธิภาพทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีเพียง 3 ใน 6 บริษัท ที่เกิดการประหยัดต่อขนาด ส่วนบริษัทตัวอย่างขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพทางการเงินสูงสุดเมื่อเทียบกับบริษัทตัวอย่างขนาดอื่น และยังเกิดการประหยัดต่อขนาดในการผลิต แสดงถึงความได้เปรียบเมื่อมีการเพิ่มการผลิต ทำให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลดลงซึ่งเป็นผลต่อผู้ผลิตรายใหม่ที่เข้าสู่ตลาดที่ไม่สามารถทำการผลิตแข่งขันกับผู้ผลิตเดิมที่มีต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่าได้ เนื่องจากต้นทุนที่สูงในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เครื่องจักรที่ทันสมัย และการลงทุนในปัจจัยทุนสูงเมื่อเทียบกับโรงงานขนาดใหญ่ที่มีการลงทุนจากต่างชาติ อีกทั้งปริมาณความต้องการใช้ถุงมือยางภายในประเทศมีภาวะอิ่มตัว เนื่องจากปริมาณการผลิตถุงมือยางและส่งออกถุงมือยางของประเทศไทยมากเป็นอันดับ 2 ของโลก (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน), 2546) ในขณะที่ผู้ซื้อภายในประเทศมีเพียงกลุ่มเฉพาะ ดังนั้นผู้ผลิตรายใหม่ที่เข้าสู่ตลาดจะต้องเน้นการทำธุรกิจเพื่อมุ่งส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

สรุปผลการวิเคราะห์โครงสร้างตลาด

จากผลการวิเคราะห์โครงสร้างตลาดภายในประเทศของอุตสาหกรรมถุงมือยาง มีลักษณะโครงสร้างตลาดแบบผู้ขายน้อยราย เนื่องจากการกระจุกตัวของผู้ผลิตอยู่ในเกณฑ์สูง แสดงถึงความสามารถในการแข่งขันของผู้ผลิตรายใหญ่ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของผู้ผลิตรายใหม่ในการเข้าสู่ตลาด ส่วนสินค้ามีความแตกต่างกันบ้างในด้านคุณภาพสินค้า แต่สามารถใช้ทดแทนกันได้ดี โดยเน้นการแข่งขันด้านคุณภาพสินค้าและการตลาด ผู้ผลิตรายใหม่ยังมียุทธศาสตร์ในหลายด้าน จากสภาพคล่องทางการเงินและการไม่เกิดประหยัดต่อขนาดในการผลิต ในขณะที่ภาพรวมของบริษัทตัวอย่างใหญ่นั้นมีประสิทธิภาพทางการเงินที่ดี และมีการผลิตที่เกิดการประหยัดต่อขนาด ซึ่งถือเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการเข้ามาทำธุรกิจเป็นเหตุให้ผู้ผลิตรายใหม่ต้องเผชิญกับอุปสรรคในด้านต้นทุนด้านการผลิต การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่สูง อีกทั้งปริมาณความต้องการใช้ถุงมือยางภายในประเทศมีภาวะอิ่มตัว ดังนั้นผู้ผลิตรายใหม่ที่เข้าสู่ตลาดจะต้องเน้นการทำธุรกิจเพื่อมุ่งส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ